

forklare. Hvis jeg har forstaaet ham rigtigt, sagde han, at dette Forslag sendtes op til Landstinget som et Forhandlingsforslag og ikke som noget Ultimatum. Jeg vilde ikke, hvortil det ærede Medlem her sigtede, men naar Folketinget tænker sig at udvide Valgretten til Kvinder, til Tyende og til de 25-aarige, saa ser jeg ikke, hvor der paa disse Spørgsmaal er noget som helst at slaa af. Jeg ser ikke, hvor der er noget, som indbyder til Kompromis, men det er jo ogsaa muligt, at det ærede Medlem slet ikke tænkte herpaa, og jeg vil sætte Pris paa, at han udtalte sig derom.

Endelig skal jeg kun nævne, at naar nu Regeringspartiet altsaa har besluttet sig til at give Forslaget den Form, som jeg før nævnte, nemlig udelukkende en Udvidelse af Valgretten der, hvor den er almindelig, saa forekommer det mig saa meget besynderligere, at Udvalget har fastholdt Regeringsforslagets Standpunkt med Hensyn til at ændre Folketingets Forhold paa et bestemt og paa et fundamentalt Punkt — jeg sigter her til Forslaget om at stryge af Grundloven Bestemmelsen om, at Folketingsvalgene foregaa i Enmandskredse. Regeringspartiets Flertal har erklæret, at det er villigt til at lade denne Bestemmelse om Enmandskredsene udgaa, fordi det „ikke i Fremtiden“ vil „afskære Muligheden for en Forhandling om, hvorvidt nogen af de nye Valgmaader, der for Tiden ere under Diskussion, passer bedre for vore Forhold end den nuværende“. — Men en saadan Diskussion afskæres jo i ingen Henseende, fordi man lader Grundloven uforandret paa dette Punkt. Hvad man opnaar ved at fjerne denne Bestemmelse, det er dette, at Vilkaarene for fremtidige Forfatningsforandringer blive forskellige for Folketingets og for Landstingets Vedkommende. Hvis man fjerner Bestemmelsen om Enmandskredse med Hensyn til Folketinget, saa kan for Fremtiden Folketingets Forfatning ændres gennem Valgloven, gennem en almindelig Lovbestemmelse. Landstingets kan derimod fremdeles kun ændres gennem en Grundlovsbestemmelse, og jeg indser ikke, hvorfor man i dette Øjeblik vil gaa til at forringe de forfatningsmæssige Garantier for Forfatningsforandringer vedrørende Folketinget, naar man vil opretholde dem for Landstingets Vedkommende. Hvis Regeringen, fulgt af sit Flertal, havde foreslaaet samtidig at lade Spørgsmaalet om Forholdstalsvalgmaaden og Spørgsmaalet om Landstingets Sammensætning overgaa til Behandling gennem Valgloven, ja, saa

ville der være tilvejebragt ligeligt Grundlag, og saa kunde vi overveje Spørgsmaalet. Det er muligt, at det vilde kunne fremme Forfatningsforandringen, men kun at ændre Folketingets Forfatningsvilkaar og bevare Landstingets Forfatningsvilkaar det forekommer mig ikke at være en forstandig Fremgangsmaade.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borghjerg) har Ret i, at Forfatningssagen arbejder sig stærkere og stærkere frem. Der er ingen Tvivl om, at et Spørgsmaal af den Betydning, naar det en Gang er rejst, stunder mod sin Løsning og stunder mod den med stærkere og stærkere Hast. Jeg frygter for, at den Fremgangsmaade, som Regeringspartiet har foreslaaet til Løsning af Spørgsmaalet, vil betyde, at nogle Aar af vort politiske Liv ville blive optagne af ufrugtbare, politiske Diskussioner, ufrugtbare, for saa vidt de ikke ville føre til noget Resultat ad denne Vej, men frugtbare ville de nu alligevel blive, for saa vidt som enhver Forhandling om Forfatningsspørgsmaal i Kraft af sin indre Magt vil føre dem et Skridt videre frem mod deres Løsning. Var man gaaet til at vælge den efter vor Mening eneste rigtige Fremgangsmaade at tage hele Forfatningssagen op til Forhandling, saa vilde vi, tror jeg, være den endelige Løsning nærmere nu. Men Flertallet, Regeringen, har jo Ansvaret for den Fremgangsmaade, der vælges, og saaledes som Forslaget her foreligger, ville vi for vort Vedkommende, naar den endelige Afstemning skal finde Sted, give det vore Stemmer, fordi det kun indeholder Fremskridt, og fordi vi ønske, at Forfatningssagen skal føres frem med saa stor Styrke som muligt.

Ellinger: Forstod jeg den ærede Ordfører for Flertallet (Slebsager) ret, ventede han, at jeg vilde komme nærmere ind paa Drøftelsen af Forfatningsspørgsmaalet i Almindelighed. Men har han næret en saadan Forventning og knyttet noget til den, saa vil han blive skuffet i sin Forventning, thi dels finder jeg ingen Grund dertil, og dels er jeg meget imod at komme med Gentagelser — vi have jo drøftet Spørgsmaalet i Almindelighed ved Sagens første Behandling. Desuden vilde det være ligefrem i Strid med Forretningsordenen, hvorefter der ved anden Behandling forhandles om Lovforslagets enkelte Paragraffer og de dertil hørende Ændringsforslag.

Den ærede Ordfører kom ind paa at